

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการรอดชีวิตของเชื้อโปรไบโอติก *Lactobacillus debrueckii* spp. *bulgaricus* ในผลิตภัณฑ์มะเขือเทศแช่อิ่มอบแห้งโดยศึกษาวิธีการเติมเชื้อโปรไบโอติกที่มีปริมาณเริ่มต้นประมาณ 10^8 CFU/ml ลงในผลิตภัณฑ์ 4 วิธีการ ได้แก่ การสเปรย์ลงบนผลิตภัณฑ์และทิ้งไว้ 30 นาที สเปรย์ลงบนผลิตภัณฑ์และทิ้งไว้ 60 นาที จุ่มผลิตภัณฑ์และทิ้งไว้ 30 นาที จุ่มผลิตภัณฑ์และทิ้งไว้ 60 นาที นำผลิตภัณฑ์มาอบแห้งที่อุณหภูมิ 40 ± 2 องศาเซลเซียสจนมีความชื้นไม่เกินร้อยละ 20.00 วิเคราะห์ปริมาณโปรไบโอติกที่รอดชีวิต ปริมาณยีสต์และรา และปริมาณจุลินทรีย์ทั้งหมด ที่ระยะเวลาต่าง ๆ พบว่า มะเขือเทศอบแห้งที่เติมเชื้อโปรไบโอติกด้วยวิธีแตกต่างกันมีปริมาณเชื้อโปรไบโอติกที่รอดชีวิตประมาณ 10^6 CFU/ml และไม่แตกต่างกัน ($P > 0.05$) หลังจากอบแห้งที่อุณหภูมิ 40 ± 2 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 6 ชั่วโมง และผลิตภัณฑ์มีปริมาณยีสต์และราไม่เกิน 1×10^2 CFU/g และปริมาณจุลินทรีย์ทั้งหมดไม่เกิน 1×10^4 CFU/g ตามข้อกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมผลไม้อบแห้ง มอก. 919-2532 เมื่อนำผลิตภัณฑ์มะเขือเทศอบแห้งเสริมโปรไบโอติกมาศึกษาอายุการเก็บรักษาโดยทำการบรรจุในบรรจุภัณฑ์แบบสุญญากาศและเก็บรักษาสถานะสุญญากาศที่อุณหภูมิ 4 ± 2 องศาเซลเซียส พบว่า ตัวอย่างที่ไม่เติมเชื้อ และ ตัวอย่างที่เติมเชื้อมีค่า a_w เพิ่มขึ้นเมื่อระยะเวลาการเก็บรักษานานขึ้น ด้านจุลชีววิทยาพบว่าตัวอย่างที่ทำการเติมเชื้อมีปริมาณจุลินทรีย์โปรไบโอติกลดลงหลังจากเก็บรักษาได้ 28 วัน โดยมีปริมาณเชื้อต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนปริมาณยีสต์และรามีปริมาณเพิ่มขึ้นเมื่อระยะเวลาการเก็บรักษานานขึ้น และเมื่อทดสอบการยอมรับทางด้านประสาทสัมผัสพบว่า ทุกคุณลักษณะมีคะแนนความชอบอยู่ในระดับปานกลางจากผลการทดลองสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผลไม้แช่อิ่มอบแห้งเสริมโปรไบโอติกได้โดยผลิตภัณฑ์สุดท้ายต้องมีปริมาณเชื้อโปรไบโอติกไม่ต่ำกว่า 1×10^5 CFU/g จึงจะมีผลต่อการป้องกันและรักษาโรค รวมถึงเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ

This research was aimed to examine different inoculation methods on the survival of probiotic *L. delbrueckii* spp. *bulgaricus* in preserved tomatoes. The methods were spraying and dipping of 10^8 CFU/mL initial probiotic culture and left for 30 and 60 min. The inoculated products were then subjected to dry at $40 \pm 2^\circ\text{C}$ until the moisture content was lower than 20%. The probiotic bacteria, total plate count and yeasts and molds were analysed during drying. The results showed that there was not significantly different ($p>0.05$) in probiotic bacteria survived after drying for 6 hr at $40 \pm 2^\circ\text{C}$ which probiotic culture of 10^6 CFU/g was obtained. The total plate count and yeasts and molds contents were within standard for dried fruits of the Thai Industrial Standard Institute (TISI 919-2532). The shelf-life was studied, the samples including probiotic treated and non treated were stored at $4 \pm 2^\circ\text{C}$ in vacuum pack and the probiotic culture, total plate count, yeast and mold and A_w value were analysed during storage. The result showed that the survival probiotic culture decreased after 28 day, as sufficient quantity for the maximum health benefits while yeast and mold and A_w value were increased with storage time. The sensory evaluation of samples found that the preference score of every attribute were moderate and not significantly different ($p>0.05$) when storage time increased. The results could then be applied for development of probiotic enriched preserved fruits which the product should contain probiotic bacteria of 10^5 CFU/g for the therapeutic minimum.